

Bryssel den 1 december 2016
(OR. en)

15070/16

SOC 763
EMPL 512
ECOFIN 1143
EDUC 411

NOT

från:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)
till:	Rådet
Föreg. dok. nr:	14366/16 SOC 703 EMPL 482 ECOFIN 1037 EDUC 375
Komm. dok. nr:	14358/16 ECOFIN 1033 UEM 362 SOC 699 EMPL 479 COMPET 581 ENV 709 EDUC 372 RECH 312 ENER 383 JAI 938 EUROGROUP 22
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om den ekonomiska politiken i euroområdet

I. INLEDNING

Den 16 november 2016 lade kommissionen fram höstens ekonomiska paketet, som innehåller den årliga tillväxtöversikten, rapporten om förvarningsmekanismen och utkastet till gemensam sysselsättningsrapport. Som förra året ingick i paketet också ett utkast till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som syftar till en bättre integrering av euroområdesaspekterna och de nationella aspekterna av EU:s ekonomiska styrning.

Paketet återspeglar det faktum att EU genomgår en återhämtning som fortfarande är skör men som kommer att fortsätta. Samtidigt medför denna återhämtning allt fler nya arbetstillfällen, även om resultaten på sysselsättningsområdet och det sociala området fortfarande skiljer sig åt väsentligt mellan medlemsstaterna. Prioriteringarna för detta år är att få ny fart på investeringarna, fortsätta strukturreformerna och säkerställa ansvarsfulla offentliga finanser, på ett sätt som visar politisk kontinuitet, med inriktning på ett förstärkt genomförande. Sociala hänsynstaganden har genomgående stärkts inom de olika prioriteringarna.

II. REKOMMENDATION FÖR EUROOMRÅDET

I väntan på tidsplanen för rekommendationen för euroområdet, framförde kommittéordförandena (kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen, sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd) ordförandeskapet och det kommande ordförandeskapet sin gemensamma syn på behandlingen av rekommendationen för euroområdet och åtog sig att samarbeta nära med sikte på att framföra synpunkter i god tid och på ett samordnat sätt. Detta tillvägagångssätt är i linje med det återkommande förfarandet för de landsspecifika rekommendationerna och utvecklingen den senaste tiden i riktning mot en förstärkning av ramen för social styrning, även inom den europeiska planeringsterminen.

Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd höll ett gemensamt möte den 21 november för att analysera och diskutera rekommendationens sysselsättningsaspekter och sociala aspekter. Kommittéerna enades om några ändringar av kommissionstexten.

Ordförandena för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd lade därefter fram dessa ändringar vid mötet i kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen den 22 november där några mindre ändringar gjordes.

Sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna i rekommendationen för euroområdet återfinns i **rekommendation 3** och **skäl 5**. De ändringar som gjordes av

sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd fördes alltså in i dessa delar.

Därutöver tillkom två smärre ändringar av mer teknisk/procedurmässig art i beaktandeleden respektive skäl 3.

Denna text tar hänsyn till de ändringar som man kommit överens om i kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen, dock endast avseende de delar som omfattas av behörighetsområdet för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) (rekommendation 3 och skäl 5). Resten av texten håller nu på att diskuteras i Ekofinrådets kommittéer där den kan komma att ändras ytterligare.

Coreper behandlade förslaget (som återfinns i dok. 14366/16) den 30 november och kom överens om en smärre ändring av beaktandeleden, markerad med **fetstil**. Ändringar som gjorts på utskottsnivå av kommissionens förslag (som återfinns i dok. 14358/16) är markerade med **fetstil** och strykningar är markerade med [...].

III. SLUTSATSER

Coreper enades om att översända utkastet till rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet till rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor).

Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) uppmanas godkänna bidraget till de sysselsättnings- och socialpolitiksrelaterade aspekterna av rekommendationen för euroområdet, som bifogas i dess ändrade form till denna not.

Rekommendation till
RÅDETS REKOMMENDATION
om den ekonomiska politiken i euroområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik,

med beaktande av yttrandet från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd rörande arbetsmarknadsrelaterade och socialpolitiska frågor, och

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

av följande skäl:

- (1) Den ekonomiska återhämtningen i euroområdet fortsätter, men är fortsatt bräcklig. Det har gjorts betydande framsteg de senaste åren; sedan 2015 har BNP i euroområdet nått tillbaka till sin högsta nivå före krisen i reala termer och arbetslösheten har sjunkit till sin lägsta nivå sedan 2010–2011. Den totala efterfrågan är emellertid fortsatt trög och inflationen ligger långt under målet trots europeiska centralbankens mycket ackommoderande penningpolitik, och tillväxten hålls tillbaka av sviterna av krisen, exempelvis de kvarvarande makroekonomiska obalanserna och en hög skuldsättningsnivå i alla sektorer av ekonomin, vilket påkallar skuldsanering och minskar de tillgängliga resurserna för konsumtion och investeringar. Därtill kommer att den långsiktigt nedåtgående trenden för tillväxtpotentialen i euroområdets ekonomi ytterligare har förstärkts av krisen. Trots vissa tecken på förbättring, riskerar det bestående investeringsgapet och den höga arbetslöshetsnivån att fortsätta att dämpa tillväxtutsikterna. Ombalanseringen i euroområdets ekonomi förblir osymmetrisk, där endast nettoskuldssatta länder korrigerar sina obalanser, vilket resulterar i att bytesbalansöverskottet ökar. Som en del av den övergripande överenskommelsen inom G20, uppmanas medlemsstater i euroområdet att använda alla politiska instrument – monetära, finanspolitiska och strukturella – enskilt och kollektivt – för att skapa en stark, hållbar, balanserad och inkluderande tillväxt.
- (2) Ambitiösa strukturreformer bör underlätta en smidig och effektiv omfördelning av mänskliga resurser och kapitalresurser samt bidra till att klara de utmaningar som de fortlöpande tekniska och strukturella förändringarna ger upphov till. Det krävs reformer som skapar ett gynnsamt företagsklimat, fullbordar den inre marknaden och undanröjer hindren för investeringar. Dessa ansträngningar är av avgörande betydelse för att öka produktiviteten och sysselsättningen, stärka konvergensen och höja tillväxtpotentialen och anpassningsförmågan i euroområdets ekonomi. Genomförande av strukturreformer som skapar effektiva marknader med reaktiva prismekanismer, skulle stödja penningpolitiken genom att göra det lättare att överföra den till den reala ekonomin. Reformerna som avlägsnar flaskhalsar för investeringar och uppmuntrar till investeringar kan skapa dubbla fördelar genom att stödja den ekonomiska aktiviteten på kort sikt och skapa möjligheter till tillväxt på lång sikt.

Reformer som förbättrar produktiviteten är särskilt viktiga för medlemsstater med stora skuldsaneringsbehov kopplade till hög utlandsskuld, eftersom snabbare tillväxt bidrar till att minska skulden som andel av BNP. Att stimulera, såväl kostnadsrelaterad som icke kostnadsrelaterad, konkurrenskraft skulle bidra ytterligare till den externa ombalanseringen i dessa länder. Medlemsstater med stora överskott i bytesbalansen kan bidra till en ombalansering i euroområdet genom att införa åtgärder, inklusive strukturreformer, som gör det lättare att kanalisera alltför stora besparingar till inhemsk efterfrågan, särskilt genom att stärka investeringarna. De rådande låga räntorna erbjuder också nya möjligheter i detta hänseende, särskilt i länder med ett betydande finanspolitiskt utrymme.

- (3) En bättre samordning av genomförandet av strukturreformer, bland annat de som föreskrivs i de landsspecifika rekommendationerna och de som behövs för att färdigställa den ekonomiska och monetära unionen kan skapa positiva spridningseffekter i medlemsstaterna och förstärka deras positiva effekter på kort sikt. Eurogruppens tematiska diskussioner har visat sig vara värdefulla för att bygga upp en gemensam förståelse för prioriterade reformer i euroområdet, utbyta bästa praxis, främja genomförandet av reformer och strukturell konvergens. Eurogruppen bör fortsätta dessa diskussioner, om möjligt förstärka dem, genom att på ett effektivt sätt tillämpa överenskomna gemensamma principer och riktmärken. **Dessa diskussioner bör fortsätta utan att det påverkar pågående diskussioner i berörda rådskonstellationer och, när så är lämpligt, med beaktande av den EU-omfattande relevansen och karaktären hos gemensamma utmaningar och erfarenheter .** De nationella produktivitetsnämnder, som ska inrättas som svar på rådets rekommendation av den 20 september 2016,³ kan också bidra till debatten på nationell nivå och till utformningen av de strukturreformer som krävs för medlemsstaterna inom ramen för euroområdets ekonomi.

³ EUT C 349, 24.9.2016, s. 1.

- (4) En kraftfull samordning av nationell finanspolitik, baserad på gemensamma regler, är avgörande för att uppnå en lämplig samlad finanspolitisk inriktning och för att den monetära unionen ska fungera väl. De gemensamma finanspolitiska reglerna eftersträvar framför allt hållbar skuldsättning på nationell nivå och ger samtidigt utrymme för makroekonomisk stabilisering. Den nationella och den samlade finanspolitiska inriktningen i euroområdet måste följaktligen skapa jämvikt mellan de båda målsättningarna att säkerställa hållbara offentliga finanser på lång sikt och makroekonomisk stabilisering på kort sikt både på landsnivå och för euroområdet i sin helhet. Med tanke på den stora osäkerheten när det gäller styrkan i återhämtningen och graden av utnyttjad kapacitet i ekonomin, krävs det, efter penningpolitikens betydande bidrag, att finanspolitiska åtgärder för hela euroområdet kompletterar penningpolitiken för att stödja efterfrågan, särskilt investeringar, och för att kunna ta sig ur den låga inflationen. Finanspolitikens ändamålsenlighet, inbegripet spridningseffekter mellan länderna, förstärks av lågräntemiljön. Det är därför motiverat att rekommendera en mer positiv finanspolitisk inriktning för euroområdet som helhet. För 2017 bedömer kommissionen att det under de nuvarande omständigheterna är önskvärt med en finanspolitisk expansion på upp till 0,5 % av BNP⁴. Detta är ett försiktigt och pragmatiskt mål, inom ett intervall av möjliga mål som har 0,3 % som lägre gräns och 0,8 % som övre gräns, för att uppnå jämvikt mellan behoven av makroekonomisk stabilisering och finanspolitisk hållbarhet.

Samtidigt förblir den offentliga skuldsättningen hög och det finns fortfarande ett behov av att uppnå hållbara offentliga finanser på medellång sikt i en rad medlemsstater. Av detta skäl är det nödvändigt att säkerställa en lämplig differentiering av de finanspolitiska ansträngningarna bland medlemsstaterna, med beaktande av det finanspolitiska utrymmet och spridningseffekterna mellan länder i euroområdet. Medlemsstater som överträffar sina finanspolitiska mål bör utnyttja sitt finanspolitiska utrymme för att stödja inhemsk efterfrågan och kvalitetsinvesteringar, inberäknat gränsöverskridande investeringar, inom ramen för investeringsplanen för Europa. Ett särskilt effektivt sätt för medlemsstater med finanspolitiskt utrymme att maximera effekterna på den reala ekonomin och återhämtningen i euroområdet är exempelvis att ställa ut garantier till Europeiska fonden för strategiska investeringar.

Medlemsstater som behöver göra ytterligare finanspolitiska anpassningar inom ramen för stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del bör se till att generellt uppfylla paktens krav för nästkommande år. Inom ramen för paktens korrigerande del måste medlemsstater säkerställa en snabb korrigerande av sina alltför stora underskott, bland annat genom att skapa finanspolitiska buffertar för oförutsedda händelser.

⁴ Se COM(2016) 727 final, 16.11.2016.

Strukturreformer, i synnerhet sådana som ökar produktiviteten, skulle främja tillväxten och förbättra de offentliga finansernas hållbarhet. Dessutom skulle en klar förbättring vad gäller sammansättningen och förvaltningen av nationella budgetar, både på intäkts- och utgiftssidan, genom en omfördelning av resurser till materiella och immateriella investeringar öka budgetens effekter på efterfrågan på kort sikt och på produktiviteten på längre sikt. Effektiva nationella finanspolitiska ramar är nödvändiga för att stärka trovärdigheten i medlemsstaternas politik och bidra till att nå rätt balans mellan makroekonomisk stabilisering på kort sikt, hållbar skuldsättning och långsiktig tillväxt.

- (5) Arbetsmarknaderna i euroområdet fortsätter att gradvis återhämta sig, med en stadig minskning av arbetslösheten. Långtidsarbetslöshet och ungdomsarbetslöshet ligger emellertid kvar på höga nivåer, samtidigt som fattigdom, **social utestängning och ojämlikhet förblir ett allvarligt problem** i flera medlemsstater. Trots [...] framsteg med reformer för att förbättra arbetsmarknadernas motståndskraft och anpassningskapacitet kvarstår betydande skillnader inom euroområdet, vilka fortfarande utgör en utmaning för euroområdets smidiga funktion. Välutformade, rättvisa och inkluderande arbetsmarknader, system för socialt skydd samt skatte- och förmånssystem är nödvändiga för en friktionsfri och fortlöpande omfördelning av arbetskraft till mer produktiva verksamhetsområden, för att uppmuntra (åter)integreringen av personer som påverkas av övergångar mellan anställningar eller är utestängda från arbetsmarknaden, minska segmentering och främja **ekonomisk och social konvergens**, även genom att öka möjligheterna till sysselsättning av god kvalitet. Dessa reformer kommer också att leda till en mer effektiv automatisk stabilisering och starkare, **hållbar och inkluderande** tillväxt och sysselsättning, vilket är viktigt för att hantera de sociala utmaningarna i euroområdet. De reformer som krävs inbegriper följande:
- i) Förändringar i lagstiftning om anställningsskydd som syftar till tillförlitliga anställningsavtal som ger flexibilitet och säkerhet för såväl arbetstagare som arbetsgivare, främjar övergångar på arbetsmarknaden, förebygger uppkomsten av en tudelad arbetsmarknad och gör det möjligt att anpassa arbetskostnader när så behövs; ett område där reformansträngningarna de senaste åren har varit särskilt intensiva.
 - ii) Utveckling av kompetens genom att förbättra utbildningssystemens effektivitet och resultat och de övergripande strategierna för livslångt lärande, med inriktning på arbetsmarknadens behov.

iii) Effektiv och aktiv arbetsmarknadspolitik för att hjälpa arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa, att komma tillbaka in på arbetsmarknaden och därigenom höja arbetsmarknadsdeltagandet.

iv) Moderna, **hållbara** och fullgoda system för socialt skydd som **under hela livscykeln effektivt och ändamålsenligt bidrar till både social delaktighet och**

arbetsmarknadsintegration. Arbetsmarknadsresultaten kan också förbättras genom att omfördela beskattningen bort från arbete, särskilt för låginkomsttagare, samt säkerställa rättvisa skattesystem. Länder i euroområdet som har genomfört sådana reformer är mer motståndskraftiga och visar bättre resultat när det gäller sysselsättning och socialpolitik. **Vid utformningen av sådana reformer måste hänsyn tas till deras potentiella sociala konsekvenser.**

- (6) Upprättandet av bankunionen har gått framåt, men den har fortfarande inte genomförts fullt ut. Avsaknaden av ett gemensamt insättningsgarantisystem och en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden, hämmar bankunionens förmåga att bryta kopplingen mellan banker och stater. Samtidigt som resiliensen hos euroområdets banksektor totalt sett har ökat sedan krisen, har trycket på bankerna stigit på grund av en rad faktorer, t.ex. en hög andel nödlidande lån, ineffektiva affärsmodeller och överkapacitet i vissa medlemsstater, vilket leder till låg lönsamhet och äventyrar livskraftigheten. Detta minskar bankernas förmåga att ge lån till ekonomin. Risker sprider sig även till den reala ekonomin, där både den offentliga och den icke-finansiella privata skuldsättningen förblir hög i vissa medlemsstater. Det finns ett behov av fortsatt ordnad skuldsanering i den privata sektorn genom att utarbeta, förvalta och vid behov omstrukturera livskraftig skuld, och genom att avveckla stockarna av problemskulder som inte kommer att återbetalas, så att kapital kan omallokeras snabbare och mer effektivt. Att ta itu med fortsatt höga nivåer av nödlidande lån och följa gemensamma principer vid utformningen av insolvensramverk för företag och hushåll, bland annat genom att förbättra insolvensförfaranden och ramar för utomrättsliga uppgörelser, utgör i detta sammanhang centrala inslag i en framgångsrik och tillväxtfrämjande skuldsaneringsprocess.

- (7) Under det senaste året har vissa framsteg gjorts i fråga om de initiativ som presenterades i de fem ordförandenas rapport om färdigställandet av den ekonomiska och monetära unionen i EU (EMU), såsom den ökade betydelsen av euroområdet i den europeiska planeringsterminen, rekommendationen om nationella produktivitetsnämnder och inrättandet av den europeiska finanspolitiska nämnden inom kommissionen. Man arbetar också med att förbättra insynen och minska komplexiteten i det finanspolitiska regelverket. Enighet om andra initiativ som har avgörande betydelse för EMU, som exempelvis det av kommissionen i november 2015 föreslagna europeiska insättningsgarantisystemet, saknas fortfarande. Dessutom finns det mer övergripande utmaningar att hantera i ljuset av de fem ordförandenas rapport. Kommissionen har aviserat sin avsikt att i mars 2017 lägga fram en vitbok om Europas framtid, vilket även omfattar framtiden för EMU. Enighet om en funktionsduglig väg framåt kräver en gemensam känsla av ägarskap och ändamålsenlighet bland alla euroområdets medlemsstater och EU:s institutioner, liksom bland medlemsstater utanför euroområdet, eftersom ett starkt EMU kommer att bidra till att hantera de utmaningar som EU står inför på ett mer kraftfullt sätt och kommer att få en positiv inverkan även på medlemsstaterna utanför euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS medlemsstaterna i euroområdet att enskilt och gemensamt vidta följande åtgärder inom Eurogruppen under 2017–2018:

1. Driva en politik som stödjer tillväxt på kort och lång sikt och förbättrar anpassningsförmåga, ombalansering och konvergens. Prioritera reformer som höjer produktiviteten, förbättrar den institutionella miljön och företagsklimatet, avlägsnar flaskhalsar för investeringar och stöder skapandet av arbetstillfällen. Medlemsstater med underskott i bytesbalansen eller hög utlandsskuld bör höja produktiviteten och samtidigt hålla tillbaka enhetsarbetskostnader. Medlemsstater med stora överskott i bytesbalansen bör påskynda genomförandet av åtgärder som bidrar till att stärka deras inhemska efterfrågan, särskilt investeringar.

2. Ge finanspolitiken en generellt positiv inriktning som bidrar till en balanserad policymix som syftar till att uppmuntra reformer och förstärka återhämtningen genom en finanspolitisk expansion på upp till 0,5 % av BNP under 2017. Kombinera nationella insatser för att säkra långsiktig finanspolitisk hållbarhet när det gäller stabilitets- och tillväxtpakten med en makroekonomisk stabilisering för euroområdet på kort sikt och utnyttja allt tillgängligt manöverutrymme inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten. Göra bättre åtskillnad mellan enskilda medlemsstaters finanspolitiska ansträngningar med beaktande av deras respektive situation med avseende på de krav som stabilitets- och tillväxtpakten ställer, situationen i euroområdet som helhet och spridningseffekter mellan länder i euroområdet:
- i) Medlemsstater som överträffar sina finanspolitiska mål bör utnyttja sitt finanspolitiska utrymme för att stödja inhemsk efterfrågan och kvalitetsinvesteringar, inberäknat gränsöverskridande investeringar inom ramen för investeringsplanen för Europa.
 - ii) Medlemsstater som behöver vidta ytterligare finanspolitiska anpassningar inom ramen för stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del bör se till att de generellt sett uppfyller paktens krav för nästkommande år.
 - iii) Enligt paktens korrigerande del måste medlemsstaterna säkerställa en snabb korrigerande av sina alltför stora underskott, bland annat genom att skapa finanspolitiska buffertar för oförutsedda händelser. Förbättra de offentliga finansernas sammansättning genom att skapa mer utrymme för materiella och immateriella investeringar och säkerställa att de nationella finanspolitiska ramverken fungerar effektivt.
3. Genomföra reformer som främjar **konkurrenskraft**, skapande av arbetstillfällen, **kvalitet i arbetet, motståndskraft och ekonomisk och social [...] konvergens [...]**, som underbyggs av en effektiv social dialog. Dessa reformer bör förena
- i) tillförlitliga anställningsavtal som ger flexibilitet och säkerhet för arbetstagare och arbetsgivare,
 - ii) kvalitetsinriktade och effektiva utbildnings- och yrkesutbildningssystem samt heltäckande strategier för livslångt lärande inriktade på arbetsmarknadens behov,
 - iii) effektiv och aktiv arbetsmarknadspolitik för att främja arbetsmarknadsdeltagande,
 - iv) moderna, hållbara och fullgoda system för socialt skydd som under hela livscykeln effektivt och ändamålsenligt bidrar till social delaktighet och arbetsmarknadsintegration.
- Omfördela beskattningen bort från arbete, särskilt för låginkomsttagare och i medlemsstater där kostnadskonkurrenskraften ligger under genomsnittet i euroområdet, och göra det budgetmässigt neutralt i länder som saknar det finanspolitiska manöverutrymmet.

4. Enas om ett europeiskt insättningsgarantisystem baserat på kommissionens förslag från november 2015 och inleda arbetet med den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden för att denna ska kunna tas i drift före utgången av fondens övergångsperiod. Utforma och genomföra en effektiv strategi för hela euroområdet för att hantera risker för banksektorns livskraft, bland annat när det gäller den höga andelen nödlidande lån, ineffektiva affärsmodeller och överkapacitet. Främja en skuldsanering under ordnade former i medlemsstater med hög privat skuldsättning.
5. Påskynda initiativ för att fullt ut genomföra EMU, med full respekt för den inre marknaden och på ett öppet och transparent sätt. Genomföra de kvarvarande åtgärderna enligt steg ett i de fem ordförandenas rapport om färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
